

OEPS PROTOCOL 2020-2021

Oeps! Dat ging even mis!

OBS De Reigersberg
Hoofdweg 50a | 4411 AR RILLAND | 0113-556066
obsreigersberg@stichtingsom.com
www.obs-dereigersberg.nl

Inhoudsopgave

1.	Gedragsprotocol	4
1.1	Visie Gedragsprotocol	4
1.2	Protocol bij onaanvaardbaar en antisociaal gedrag.....	5
1.3	Stappenplan bij onaanvaardbaar en antisociaal gedrag.....	5
2.	Handleiding voor het gebruik van het Oeps-formulier.....	6
2.1	Het doel van het Oeps-formulier.	6
2.2	Het gebruik	6
2.3	Het invullen.....	7
2.4	De Vragen	7
2.5	De afkoelingsperiode	8
2.6	Het nagesprek	8
2.7	Gesprek met de ouders	8
2.8	Time-out, schorsing en verwijdering.....	8
3.	Uitleg van onaanvaardbaar en antisociaal gedrag (bij eerste incident).....	9

1. Gedragsprotocol

OBS De Reigersberg staat voor een veilige leer- en leefomgeving voor alle partijen met een doorgaande lijn door de hele school, waar de afspraken voor iedereen duidelijk zijn. Daarom is er op onze school een gedragsprotocol. Het protocol bepaalt hoe wij met elkaar omgaan op school.

1.1 Visie Gedragsprotocol

Hoe zien wij de mens en de samenleving?

- Ieder mens is een uniek persoon in aanleg, interesses, karakter, enz.;
- Ieder mens heeft zijn eigen kwaliteiten;
- Ieder mens leert iedere dag en ontwikkelt zich gaandeweg;
- Ieder mens heeft andere mensen nodig om zich te kunnen ontwikkelen;
- Ieder mens heeft veiligheid en vertrouwen nodig om zich te ontwikkelen;
- Onze samenleving is multicultureel en kent grote sociale verschillen;
- Onze samenleving verandert voortdurend.

Wat zijn voor ons belangrijke waarden?

- Respect
- Veiligheid
- Betrokkenheid
- Verantwoordelijkheid
- Vertrouwen
- Openheid

Wat zijn voor ons belangrijke doelen?

- Wij willen een stimulerende leeromgeving bieden waarin iedereen zich veilig voelt en waar we plezier hebben, zodat er optimale (leer) resultaten worden behaald. In een stimulerende omgeving vindt het leren van en met elkaar plaats.
- Wij willen dat de leerlingen van 'De Reigersberg' zich kunnen ontwikkelen tot verantwoordelijke, sociaal betrokken en zorgzame leerlingen.
- Wij willen een veilig, respectvol en zorgzaam klimaat op ons school!

Onaanvaardbaar en antisociaal gedrag

Een ruzie, een misverstand, een kleine misrekening, een vergissing, een plagerijtje, ze komen op elke school, dus ook op De Reigersberg met regelmaat voor.

In veel van dergelijke gevallen kunnen de kinderen zelfstandig tot een oplossing komen.

In andere gevallen is de assistentie van de leerkracht gewenst dan wel nodig. Met een gesprekje of een waarschuwing worden in de regel de meeste problemen al snel opgelost.

Het kan echter voorkomen dat een probleem hardnekkiger of ernstiger is. Dan is meer gerichte aandacht noodzakelijk. Het is daarom gewenst, dat het voor alle partijen inzichtelijk is wat onder onaanvaardbaar en antisociaal gedrag wordt verstaan en welke stappen worden genomen om tot gedragsverbetering te komen.

Dit wordt beschreven in het protocol bij onaanvaardbaar en antisociaal gedrag.

Pesten valt ook onder onaanvaardbaar en antisociaal gedrag. Hiervoor hanteren we het Pestprotocol. Deze is op de website te vinden.

1.2 Protocol bij onaanvaardbaar en antisociaal gedrag

Onder onaanvaardbaar gedrag verstaan wij over het algemeen alle gedrag dat niet in overeenstemming is met de visie/missie van onze school.

Concreet zien wij het volgende gedrag als onaanvaardbaar of als antisociaal:

1. Fysiek geweld
2. Verbaal geweld / brutaal gedrag
3. Niet houden aan de regels
4. Niet luisteren naar de leerkracht
5. Moedwillig vernielen of stelen van spullen
6. Pesten/uitschelden
7. Incidenten buiten schooltijd (dit kan lastig zijn, soms kun je er als school wel wat mee maar soms ook niet)
8. Wangedrag tijdens de pauze
9. Wangedrag tijdens bijvoorbeeld excursies
10. Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein onder schooltijd

Alle partijen hebben een verantwoordelijkheid voor het bevorderen en handhaven van een goede sfeer op school. Daarom wordt van alle partijen verwacht zich aan de volgende regels te houden:

- Een ieder heeft het recht en de plicht onaanvaardbaar en antisociaal gedrag te melden bij de leerkracht, de IB-er of de directeur.
- Alle leerkrachten verplichten zich tot het serieus nemen van klachten en het nemen van stappen (zie stappenplan "Oeps-formulier") die tot een oplossing kunnen leiden.
- Ouders en kinderen geven van eerlijke informatie aan de leerkracht, de directeur en de IB-er die de aanpak op school (beschreven in het stappenplan) ondersteunen bij het oplossen van problemen.
- Een ieder dient te waken over de grenzen van zijn eigen domein: het is niet toegestaan, dat ouders of derden op school komen om eigenhandig problemen op te lossen.
- Het gedragsprotocol zal om de twee jaar worden geëvalueerd en bijgesteld.

1.3 Stappenplan bij onaanvaardbaar en antisociaal gedrag

1. De leerling vertoont onaanvaardbaar en antisociaal gedrag (dit wordt bepaald door de leerkracht, directie of IB-er).
2. De leerling wordt aangesproken op zijn gedrag en krijgt een Oeps-formulier. (Bij fysiek, verbaal geweld en wangedrag volgt directe uitsluiting van de activiteit). De leerling wordt naar de directeur gebracht of indien deze niet aanwezig is wordt de leerling geplaatst in een andere groep.
3. De leerling vult een Oeps-formulier in, eventueel met hulp van de leerkracht.
4. De leerkracht en leerling ondertekenen het formulier.
5. De leerling moet het incident herstellen.
6. De leerkracht begeleidt dit proces.

2e Incident (leerkracht, directie, IB-er bepaalt wanneer het onaanvaardbaar gedrag is):

1. De leerling krijgt het Oeps-formulier mee naar huis. De ouders worden door de leerkracht geïnformeerd, ouders praten met hun kind en ondertekenen het formulier. Bij een ernstig incident kunnen ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht, of directie in het bijzijn van de leerling.

2. Bij inlevering van het formulier ondertekenen de leerling en de leerkracht het formulier.
3. De leerling moet het incident herstellen.
4. De leerkracht begeleidt dit proces.
5. Ouders ondersteunen het proces.

De ouders van de leerlingen moeten op de hoogte zijn van het bestaan van het Oeps-formulier. Dit voorkomt dat ouders voor verrassingen komen te staan. De medewerking van de ouders bij de aanpak van grensoverschrijdend gedrag van de leerling is zeer gewenst.

2. Handleiding voor het gebruik van het Oeps-formulier

Deze handleiding bevat informatie over het Oeps-formulier, het inzetten en beschrijven van het formulier en een korte toelichting op grensoverschrijdend gedrag.

2.1 Het doel van het Oeps-formulier.

Het Oeps-formulier, dat officieel heet, 'Oeps! Dat ging even mis', is een hulpmiddel voor leerkrachten als onderdeel van het socialiseringstraject van leerlingen met grensoverschrijdend gedrag.

Het formulier, ter grootte van A4-formaat, wordt aan de hand van de vermelde vragen op het formulier door de leerling ingevuld. Het Oeps-formulier biedt leerlingen de gelegenheid constructief met probleemsituaties om te gaan. In veel situaties handelt de leerling uit onvermogen om een voorval, op de juiste sociale manier, op te lossen. Het doel van het formulier is het sociaal emotionele bewustwordingsproces van de leerling te bevorderen en hen nieuwe vaardigheden op het terrein van de sociaal emotionele ontwikkeling aan te leren.

Het formulier kan tevens als extra pressie- of bewijsmiddel dienen voor de leerling, om zijn of haar gedrag te verbeteren. Op papier ziet het er toch anders uit dan in gesprek.

Hiervoor is het nodig dat de school de ouders op de hoogte stelt van het bestaan en de inzet van het formulier door de school.

Door het Oeps-formulier door de ouders te laten ondertekenen, worden ze op de hoogte gesteld van het ongewenste gedrag van hun kind. Zij kunnen, bij een ernstig incident, worden uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht, of directie in het bijzijn van de leerling.

Om welk grensoverschrijdend gedrag van de leerlingen gaat het?

Het bepalen van het grensoverschrijdende gedrag van de leerlingen is afhankelijk van de beoordeling van de leerkracht en het soort gedrag. In het protocol 'Onaanvaardbaar en antisociaal gedrag' staan de verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag van leerlingen die de school heeft vastgesteld, beschreven.

2.2 Het gebruik

Alvorens het Oeps-formulier door de leerling moet worden ingevuld, is het belangrijk dat deze op de hoogte is van het doel van het formulier. Dit betekent in de praktijk dat:

- De leerkracht het Oeps-formulier aan de leerlingen uitlegt;
- De leerkracht, voordat de leerling het Oeps-formulier in moet vullen, dit formulier, stap voor stap, met de leerling doorneemt.

Het Oeps-formulier wordt altijd vertrouwelijk behandeld, omdat er eventueel persoonlijke gegevens van de leerling op worden beschreven.

2.3 Het invullen

De probleemsituatie moet door de leerling worden beschreven of verteld (de leerkracht schrijft het voor de leerling op). Duidelijk leesbaar, omdat het in een later stadium eventueel met de ouders moet worden besproken.

Voor het invullen heeft de leerkracht de volgende de keuzes:

- Het Oeps-formulier wordt samen door de leerling en de leerkracht ingevuld;
- De leerling vult het formulier zelfstandig in.

Bij het invullen van het Oeps-formulier beschrijft de leerling aan de hand van de vragen de probleemsituatie. De andere betrokkenen kunnen eventueel worden benoemd. De betrokkenen kunnen in een later stadium aanwezig zijn voor het oplossen van het voorval.

2.4 De Vragen

- Wanneer is het gebeurd? Hier vult de leerling de datum en de tijd in.
- Wat is er gebeurd?
Bij deze vraag probeert de leerling zo duidelijk mogelijk de situatie te beschrijven. Een voorbeeld hiervan kan zijn: Ik heb geschopt en mijn meester uit gescholden. Tevens wordt bij deze vraag het moment van het voorval vermeld. Bijvoorbeeld, tijdens de les of tijdens de pauze.
- Wat heb jij allemaal gedaan en gezegd? En niet iets wat een ander heeft gedaan of heeft gezegd.
Het doel van deze vraag is dat de leerling probeert zoveel mogelijk zijn eigen rol bij het voorval te beschrijven. De leerling beschrijft bij deze vraag tevens wat hij of zij heeft gezegd. Omdat de leerling zijn eigen inbreng beschrijft, komt de andere partij hier niet ter sprake. Het beschrijven van het eigen aandeel van de leerling dient als reflectie op het eigen aandeel van de leerling. Door op zich zelf te reflecteren kan het bewustwordingsproces van de leerling op gang worden gebracht en benoemd.
- Wat voelde je erbij?
Het is voor de leerling belangrijk dat deze de gelegenheid krijgt zijn emoties tijdens het incident beschrijven. Dit is tevens een onderdeel van het bewustwordingsproces van de leerling. Het geeft ruimte voor de opening tot het bespreken van de opgetreden emoties en het voorval tussen de leerkracht en de leerling.
- Hoe had je het kunnen voorkomen?
De leerling probeert bij zichzelf na te gaan hoe hij of zij zich anders op had kunnen stellen om de ontstane problemen te voorkomen.
- Heb je ook zelf een oplossing over hoe je dit probleem de volgende keer aanpakt?
Bij deze vraag gaat het erom dat de leerling zich gaat proberen voor te stellen welke sociale vaardigheid de leerling had kan inzetten, of welke handelingen doeltreffender waren geweest bij het voorval.

N.B.: Juist door het gebrek aan sociale vaardigheden kan het voor de leerling heel moeilijk zijn deze vraag te beantwoorden.

- Heb je vaker dit probleem gehad? Zo ja, hoe vaak?
De leerling beschrijft hier de frequentie en vergelijkbare voorvallen die door zijn of haar toedoen zijn voorgekomen.

2.5 De afkoelingsperiode

Het kan voor komen dat de betrokken partijen, van de probleemsituatie, tijd nodig hebben de emoties te laten bezinken en tot rust moeten komen. Wanneer dit nodig is voor een positieve oplossing van de problematiek, moet dit door beide partijen worden gerespecteerd. Deze kan namelijk belangrijk zijn voor het verloop van het nagesprek. Tevens krijgen de betrokken partijen de gelegenheid na te denken over constructieve oplossingen van het voorval (... tijd.. hoe lang?)

2.6 Het nagesprek

Het Oeps-formulier moet niet op zichzelf staan. Na het uitschrijven van de situatie op het Oeps-formulier en een eventuele rustperiode, waarin de emoties kunnen bezinken, volgt er een nagesprek van de leerling met de leerkracht, of soms de directie. Juist dit nagesprek zorgt voor het inzicht van de leerling in zijn eigen handelen en het aanleren van nieuwe sociale vaardigheden.

Het is belangrijk voor de leerling dat de leerkracht of de directie de emoties van de leerling erkent, zodat het nagesprek, minder belast is met de weerstand van de leerling, kan worden gevoerd. Tijdens dit nagesprek krijgt de leerling feedback van de leerkracht.

Vervolgens bespreken ze samen welke nieuwe sociale vaardigheden de leerling heeft geleerd en hoe deze nieuwe vaardigheden in het vervolg zullen worden benut door de leerling. De leerling moet herstelactiviteit aanbieden. Samen met de leerkracht wordt afgesproken wanneer de leerling dit gaat doen en hoe de leerling dit gaat verwoorden. Wanneer excuses niet genoeg zijn, wordt besproken wat de leerling nog meer moet doen om het probleem adequaat af te ronden. Hierbij valt te denken aan het vergoeden van eventuele schade die de leerling aangericht heeft.

2.7 Gesprek met de ouders

Het formulier, dat de leerling alleen of samen met de leerkracht heeft ingevuld, dient na **de tweede** keer dat de leerling er mee in aanraking komt, door de betreffende ouders te worden ondertekend. De leerling neemt, in dit geval, het ingevulde Oeps-formulier mee naar huis en laat het zijn of haar ouders ondertekenen. Vervolgens wordt het formulier door de leerling mee terug naar school genomen, waar het wordt ingeleverd bij de betreffende leerkracht. De leerkracht bespreekt het incident met de leerling en begeleidt het herstelproces. Afhankelijk van het incident volgt er een gesprek met de betreffende ouders. Dit besluit wordt door de leerkracht of de ouders genomen. Het Oeps-formulier wordt opgeruimd in het dossier van de leerling.

2.8 Time-out, schorsing en verwijdering

Mocht er sprake zijn van voortdurend, storend, agressief wangedrag van de leerling, dan wordt het protocol "time-out, schorsing en verwijdering" in werking gesteld. De ouders van dit kind worden in dit proces begeleid en zijn op de hoogte van dit protocol (zie Schoolgids)

3. Uitleg van onaanvaardbaar en antisociaal gedrag (bij eerste incident)

1. (Cyber)pesten, uitsluiten, schelden, schoppen en slaan

2. Brutaal gedrag

3. Niet houden aan de regels

4. Niet luisteren naar de leerkracht

5. Weigeren deel te nemen aan bepaalde lessen of weigert opdrachten uit te voeren

Kind wordt door de leerkracht op het gedrag aangesproken, dient zijn excuses aan te bieden en wordt naar de directie gestuurd waar een 'Oeps-formulier' moet worden ingevuld.

6. Moedwillig vernielen of stelen van spullen

In geval van moedwillige vernielingen of stelen van eigendommen van school of van andere kinderen dient het kind excuses aan te bieden en wordt de leerling naar de directie gestuurd waar een 'Oeps-formulier' moet worden ingevuld.

Bij moedwillige vernieling of stelen van schoolspullen dienen de ouders de onkosten te vergoeden en wordt indien nodig de politie ingeschakeld.

7. Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein onder schooltijd

Dit kan gevaarlijke situaties opleveren. Het is mogelijk dat een kind ongerust is over de thuissituatie, maar het komt ook voor dat na een conflict een kind besluit naar huis te gaan. Indien zoiets gebeurt wordt meteen telefonisch contact opgenomen met de ouders. We verwachten het kind direct weer terug op school. Er wordt zo spoedig mogelijk een afspraak gemaakt met de ouders over de ontstane situatie. De leerling dient excuses aan te bieden en vult een 'Oeps-formulier' in.

8. Wangedrag tijdens bijvoorbeeld excursies

Het kind wordt uiteraard ter plekke tot de orde geroepen. Als het kind gedurende de hele excursie onacceptabel gedrag blijft vertonen, kan in overleg met de directie en/of de ouders worden besloten het kind de volgende keer op school te laten. Het kind wordt uitgesloten van 1 of meerdere uitjes. Het kind dient excuses aan te bieden en vult een 'Oeps-formulier' in.

9. Incidenten buiten schooltijd

Hoewel de school geen verantwoordelijkheid draagt voor wangedrag van kinderen buiten de schooluren, kan het belangrijk zijn hier de school van op de hoogte te houden. De leerkracht kan hier aandacht aan schenken op school.

Nb. Als een kind het werk niet af heeft kunnen maken door een strafmaatregel, wordt het werk op een nader te bepalen tijdstip afgemaakt.

Oeps! Dat ging even mis!

Datum	:
Groep	:
Naam	:

Wat is er gebeurd?	
Waar is het gebeurd?	Wie waren er bij?
Wat heb je gedaan/ gezegd?	
Hoe had je het kunnen voorkomen?	
Hoe los je dit probleem op?	
Wat heb je er van geleerd?	
Opmerkingen leerkracht:	

Handtekening leerling:

Handtekening leerkracht/directie:

Handtekening ouder(s):